

Ekonomiguru 2017

Frågor i uttagningstävlingen 18.1.2017

1. Påståenden (maximalt 3 poäng / 0,5 poäng per påstående)

Vet du på vilken nivå de nedannämnda räntorna och skatterna låg i Finland 2016? Din uppgift är att hitta de rätta kombinationerna i tabellen.

Kombinera rätt sak i den vänstra kolumnen med rätt tal i den högra kolumnen med ett streck.

12 månaders euribor (30.12.2016)	0,0
Medelräntan på nya lyfta bostadskrediter (november 2016)	7,0
Den allmänna dröjsmålsräntan (januari-juni 2017)	-0,82
ECB:s styrränta (december 2016)	1,16
Arbetslöshetsgraden i genomsnitt (januari-november 2016)	24
Den allmänna mervärdesskattesatsen (fr.o.m. 1.1.2013)	8,9

2. Definiera kort följande begrepp (maximalt 6 poäng / 1 poäng per påstående)

- Lånetak
- Inflation
- Centralbank
- Guldmyntfot
- Räntefond
- Punktskatt

3. Kort essä (6 poäng)

Bedöm de goda och dåliga sidorna med basinkomst. Hur kan en vederlagsfri basinkomst som betalas ut oberoende av inkomster påverka samhället? Vilka slags problem kan basinkomsten lösa? Vilka slags problem kan basinkomsten orsaka? Nämn minst 6 goda och 6 dåliga sidor.

Bakgrund:

På senare tid har man diskuterat en basinkomst i Finland. En bidragande orsak till diskussionen är det försök med basinkomst som regeringen berett. Med basinkomst kan man avse flera olika sociala trygghetsmodeller. Gemensamt för dem är att alla medborgare regelbundet betalas pengar för sin försörjning utan några villkor. Basinkomsten är en universell och individuell förmån som inte är förenad med några villkor eller förpliktelser eller någon behovsprövning. Alla betalas lika mycket i basinkomst oberoende av sina inkomster.

Med basinkomsten kan man ersätta olika former av social trygghet på miniminivå (bl.a. arbetsmarknadsstöd, studiestöd, hemvårdsstöd). I de flesta modellerna finansieras basinkomsten genom att förvärvsinkomstbeskattningen skärps så att basinkomsten i praktiken återkrävs i beskattningen av medel-/höginkomsttagare.

4. Lång essä (9 poäng)

Finland fyller 100 år i år. Granska den ekonomiska utvecklingen i Finland under självständigheten utifrån de bifogade figurerna. Fäst uppmärksamhet endast vid väsentliga förändringar och förklara kort bakgrunden till dem. Jämför utvecklingen i Finland med de andra länderna i figurerna.

